Nagyvárad, 1910. XVI. évfolyam. 144. szám. Vasárnap, junius 26.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ... 16 kor.
Negyedévre ... 4 «
Helyben házhoz hozva:
Egész évre ... 20 kor
Negyedévre ... 5 «
Vidékre postán szállitva:
Egész évre ... 24 kor.
Negyedévre ... 6 «

TISZÁNTÚL
POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyvárad, Apácza-utcza 3.
A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
Egyes szám ára 8 fillér.

A király az országgyüléshez.

A választások lezajlottak; véget értek a pótválasztások is, csak a kettős mandátumok betöltése van hátra, amire augusztusban kerül a sor, azután csak a kuriának akad vele dolga. Ma már az országgyülés teljesnek mondható, ideje, hogy elkezdje müködését.

Ehhez a müködéshez ma adta meg az irányitást a király, aki az 1910—15-iki országgyülési ciklus megnyitása alkalmából trónbeszédett intézett a magyar törvényhozás tagjaihoz.

Az országgyülés életében nemcsak kimagasló ünnepély a trónbeszéd, hanem nagyfontosságu aktus, melynek kihatása az egész országra megmérhetetlen. Még fontosabb a király szava most, amikor a választások folytán uj többség kezébe jutott a parlamenti uralom. Ennek a többségnek eddig tulajdonképen programmja sem volt, a ma elhangzott trónbeszéd képezi annak magvát s a felirati vita során fogják kidolgozni azt részleteiben.

Éppen ezért hirdették politikai körökben, hogy ezuttal a szokottnál hosszabb lesz a trónbeszéd, mert kiterjeszkedik a politikai élet függő kérdéseire.

A trónbeszéd csakugyan részletes programmot ad, kiterjeszkedik minden tárcának főbb ügyeire.

A politika két nagy kérdésénél a bankügynél és a választói jognál elég nyilt A bankszabadalom meghoszzabbitásával szembe állitja a készfizetés felvételét. A választói jog reformjánál kimondja, hogy az az általánosság alapján fog állani, de nem hallgatja el a nemzeti szempontok köteles figyelembn vételét. Igéri, még pedig mielőbb a kath. autonomiát és a kongrua kiegészitését. Az állami élet egyre szaporodó terheivel szemben uj jövedelmi forrásokról beszél, kár, hogy nem árulja el, vajjon ez az uj forrás nem az adóprés nagyobb megszoritása lesz-e. A véderő reformját kilátásba helyezi, de óvatosabban hallgat a kilences bizottság katonai programmjáról.

Lendületes szavak képezik a trónbeszéd befejezését, melyben az országgyülésnek nagyszerü messzekiható áldásos müködést jósol és kiván.

Adja Isten, hogy valóra váljék!

*

A trónbeszéd szövege.

Ő Felsége a következő trónbeszéddel nyitotta megy az országgyülést:

Tisztelt Urak, Főrendek és Képviselők!

Kedvelt hiveink!

Bialommal és örömmel üdvözöljük önöket ez uj országgyülés küszöbén, amelynek müködésétől nagyszámu sürgős és fontos feladat megoldását reméljük.

Népeink sorsa felett őrködő *aiyai szivünk teljes megnyugvásával* szemléljük a lefolyt választások eredményét és abban biztositékát látjuk szeretett Magyarországunk békés továbbfejlődésének és minden irányu megerősödésének.

Számitunk reá, hogy az országgyülés a multból reá hárult feladatok sikeres megoldása után eredményes munkát fog végezni közintézményeinknek korszerü kiépitésében.

Kormányunk első feladatát fogja képezni az államháztartás terén a törvényes állapot helyreállitására irányuló javaslatok előterjesztése; miközben gond lesz forditandó arra, hogy az államháztartás egyensulya egyrészt okszerü takarékosság alkalmazása által. másrészt az állami bevételek okozása utján biztositassék: a pénztári készletek, az állami élet zavartalan menetének fenntartása érdekében kiegészittessenek és ily módon az állam hitele megszilárdittassék.

Az egyes adóreformnak a viszonyok által megengedett időpontban való végrehajtása mellett kormányunk feladatát fogja tehát képezni, hogy az állam részére uj jövedelmi források

■ ■ Modern butorok ■ 54 LUKÁCS NÁNDOR-nál Rákóczi-ut 8. sz. ■

„TISZÁNTÚL" TÁRCZÁJA.

A kunkulica levél.

Irta: **Kiss Béla István.**

Ki ne hallott volna Bodonos vidékéről? Eg felé nyuló vén hegyeinek zugaiba rejtett mesés szépségü völgyeiről, csacsogó patakjairól, a hol a tiszta ég alatt balzsamos illat árad s a melyről oly sokat tud beszélni az öreg remetei barát!

— Ez a kis tanya — mondá Pál atya — itt a kápolnától jobbra, az öreg Bagó Mátyás tanyája volt. Ezen kivül birt egy gyönyörüséges szép leánnyal, egy fogadott fiuval, meg egy fejős szamárral.

Egy májusi reggel, mikor az öreg Bagó azt hányta-vetette meg a gyerekekkel, hogy mikor legyen a mennyegzőjük, odabicegett a felórányira fekvő erdőőr tanyájából az öreg erdőkerülő.

— Hallod-e Bagó? — szólt a jövevény. — Vendégünk érkezett. A papfalvi uraság fiát a doktorok hozzánk küldték, jó illatot szagolni meg szamártejet inni. Azért Bari lányod minden reggel és este hozzon az urfinak egy-egy köcsöggel, — mert annak már oda van a tüdeje meg a mája

— Jól van, jó, — szólt az öreg Bagó. — Ugy lesz, a mint kivánjátok.

Csakhogy erre a szóra az a legény egyszerre ugy elfehéredett. Mikor aztán a jövevén eltávozott, oda dült a türe Bari mellé, megfogta a kezét, s csak ugy suttogva, szégyenkezve esengett:

— Gazduram! Minek menne az én drágám napjában kétszer ezen a hegyen le-fel? Elviszem reggel is, meg este is a tejet.

— Ugyan te kamasz, — mondta az öreg — nem szégyenled magad egy köcsög tejjel szaladgálni?

Szegény Miska nem szólt többet, oda fektette fejét a leány ölébe. Jól esett neki, mikor a leány megsimogatta susogott hozzá szerelmesen, Bari meg ugy vissza.

Az öreg bement a tányába s a gyerekek szabadon beszélgettek össze-vissza, a mi nem is tartozott a dologhoz.

— A mit csak látsz, a mit csak beszélsz, de még a mit gondolsz is, elmondod e nekem?

— Bolondos! — felelt a leány. — Hisz amit én hallok vagyok gondolok, az mind csak te vagy magad.

Bari hordta a tejet reggel, este, már egy hét óta, korán indult, gyorsan került haza. Csak annak a bolondos gyereknek nem volt elég gyors.

Elbeszélte a leány, hogy mást sem lát, mint azt az öreget, a ki elveszi tőle a köcsögöt, aztán üresen adja vissza.

Hanem egy este ugyancsak elkésett.

Járt-kelt Miska, mint a házi kutya a lécon. Nem találta helyét. Mindég bára járt a szeme.

— Te Miska! Hol jár az eszed?

— Van is nekem eszem!

Mondhatom, megsajnáltam. Jó fiu volt, meg szemre való is. Az öreg Bagó megint sarkalni kezdte.

— Te! a rosszak ütöttek beléd?

A legény nem szólt.

— Megnémultál.

A legény rá sem hallgatott.

Egyszer csak felpattant helyéről s neki eredt a meredek lejtőnek.

Éppen akkor ért föl a leány. Egészen ki volt kelve a szinéből.

— Hát te hol kószálsz ennyi ideig? — kiáltott az öreg haraggal. — Mi lelt? mit hülédezel?

A leány elpirult, akadozott.

— A pataknál egy mohos kövön elcsusztam, megütöttem a térdemet.

— Hányszor mondtam már, hogy a lábad alá nézz! Hol jár a szemed? Még egyszer a nyakadat is kitöröd!

Látszott a leányon, hogy keres valakit. Nem szólt többet, leült a küszöbre és hust vagdalt a vacsorához.

A hagyma oda éget, a viz bedült a tüzre s — Uram ne büntes! — talán homokkal sózza meg, ha ott nem vagyok.

Másnap arról beszélgettem az öreggel, mi

nyitásával, az állami üzemek jobb jövedelmeztetéséről s mindazokról az intézményekről gondoskodjék, amelyek alkalmasak arra, hogy a közgazdasági életnek ujabb lendületet adva az állami jövedelmek természetszerü emelkedését előmozditsák.

Előkészitendő lesz a nyugdijügynek, elsősorban az özvegyek és árvák eltartásának ujabb rendezése,

A jegybank szabadalmának az év végén való lejárta folytán sürgős szükséget képez a bankügy rendezése, amelynek kapcsán kormányunknak gondja lesz arra, hogy a készfizetések kérdése is rendeztessék. Az érme- és pénzrendszerre vonatkozó szerődés megszünése folytán szükségessé válik ennek a kérdésnek szabályozása is.

Gazdasági viszonyaink rendezése szükségessé teszi továbbá, hogy a Romániával megkötött kereskedelmi szerződés törvénybe iktattassék és amennyiben a Balkán-félsziget egyéb államaival hasonló irányban folytatott tárgyalások kedvező eredményre vezetnek, ehez a magyar országgyülés szintén kellő időben hozzájárulását adja.

Sürgősen gondoskodni kell még a konzuli biráskodás szabályozásáról szóló 1891-ik évi XXX. tc. hatályának ujabb meghosszabbitásáról is.

Horvát-Szlavonországokat illetőleg kormányunk feladata lesz, hogy a magyar birodalom érdekeinek megóvása mellett a függő kérdéseket fennálló törvényeink szemmeltartásával, az igazság és méltányosság elvei szerint vigye megoldásra.

Társadalmi viszonyaink gyökeres átalakulásánál fogva belügyi törvényhozásunk terén jelentékeny reformok megalkotására lesz szükség. A legfontosabb és el nem odázható feladat ezek közt a választójog kérdésének uj szabályozása.

Kormányunk erre vonatkozólag az általános választójog alapján oly törvényjavaslatot fog az országgyülés elé terjeszteni, amely a magyar állam egységes nemzeti jellegének teljes megóvása mellett a demokratikus fejlődés igényeinek meg fog felelni.

Közigazgatási rendszerünknek az ország változott igényei szerint való átalakitása, továbbá a közigazgatási bíróság hatáskörének kiterjesztése és a székesfővárosunkra vonatkozó törvény reformja leszesznek még belügyi törvényalkotásunknak nevezetesebb pontjai.

Az igazságügyi törvényhozás terén a szóbeliség és közvetlenség elveire alapitott polgári perrendtartási javaslat és az ezzel összefüggő több javaslat letárgyalása lesz első teendő.

Ezt követi fennálló rendszeres igazságügyi tövényeinknek némely novelláris módositása és végül az egész magyar jogterületre kiterjedő polgári törvénykönyv megalkotása.

Kormányunk feladata lesz a mezőgazdaság minden ágában belterjesebb és jövedelmezőbb gazdálkodás előmozditása és ezzel népünk jólétének fokozása.

E célból a gazdasági ismeretek terjesztésétől kezdve egész a termények értékesitéséig törvényhozási, kormányzati és társadalmi uton minden előföltétel biztositandó arra nézve, hogy a termelés fokoztassék és ezáltal a gazdasági tevékenység minden részesének boldogulása egyaránt előmozdittassék.

Ugyancsak gazdasági megerősödésünket és a szociális viszonyok javitását célozzuk a már megkezdett telepitési és parcellázási akciónak helyes irányban való folytatásával és az idevonatkozó kérdéseknek törvényhozási uton való rendezésével.

Kormányunknak feladata lesz továbbá a közlekedési eszközök összhangzatos fejlesztésére szükséges javaslatokat megtenni. E végből a létező vasutak teljesitőképességének fokozását, a vasuthálozat kibövitését, nemkülönben a közutak gyorsabb kiépitését és hajózó csatornák létesitését célzó törvényjavaslatokat fog bemutatni.

Azoknak a szerződéseknek hatálya, melyek tengeri hójózásunk támogatására az 1901-ik évben kötettek, a folyó év végén lejárván, ujabb szerződések kötése vált szükségessé, amelyek ugyancsak megkivánják a törvényhozás jóváhagyását.

Az ipari érdekek szempontjából szükséges és a szociálpolitikai intézmények fejlesztésére alkalmas előterjesztéseket kormányunk szintén meg fogja tenni.

A *katholikus autonomiá* előkészitésére már az előző kormányokat felhatalmazván, különös sulyt helyezzünk arra, hogy az autonómia megvalósitására vonatkozó törvényjavaslat az országgyülés által *minél előbb* letárgyaltassék.

Gondoskodásunk tárgyát fogja képezni, hogy a *lelkészi kongrua* a pénzügyi viszonyok által megengedett mérvben fejlesztessék, továbbá, hogy a törvényesen bevett vallás fele-

---

tevő lesz velök? Azt határozta, hogy a rákövetkező nap beküldi őket Bodonosra a paphoz.

Az idő sötétedett, Bari még sem volt otthon. Én a tanya mellett ballagtam fölfelé. Szerettem volna Miskának megmondani az örömhirt. Egyszer csak beszédet hallottam az erdő szélén.

— Ne tagadd, hiába tagadod. Láttam, kézen vezetett. Miért adtad neki a kezedet?

Majd kővé meredtem. Ez Miska volt.

— Hazudj, ha tudsz! — folytatá Miska. — Mond, hogy erővel fogta meg.

— Nem mondhatom, nem is mondom. Kérte, azért adtam neki.

Ezt meg a lány mondta.

— Oh te irgalmatlan! Vo't szived igy megcsalni?

— Nem csaltalak meg. Ne haragudjál reám.

Miska reszketett a haragtól. A leány szomoru, de bátrabb volt. Inkább dacos.

— Hát a hajadba ki tüzte a virágot?

— Ezt is láttad talán? Nincs egyéb dolgod, minthogy utánam csavarogj?!

A legény eltünt a sürübe, a leány pedig leült a füre és hangosan zokogott. Én észrevétlenül visszahuzódtam s egyenesen mentem a tanyába, hol az öreg nagy szemeket meresztett rám, mikor mondtam neki, hogy a gyerekek házasságát sietesse.

Hajnalban olyan itéletes égi háboru kerekedett, hogy az ifju pár nem mehetett el a paphoz. De elmaradt Bari utja is.

Az öreg Bagónak eszébe jutott, milyen sokszor esett-kelt a leány eddig is, hát még ilyen vihar után!

Miska indult el a tejjel.

Éppen akkor kelt föl a nap. Szép nap volt, a milyen szép csak olyan viharor hajnal után lehet. Az uton alig van nyoma a zivatarnak, csupán a fák levelein volt millió viccsepp, meg a patak zuhogott, hajtva az iszapos hullámokat.

A mint Miska fütyürészve haladt a szamártejjel, egyszere valaki rákiált:

— Hé, suhanc! Megállj egy szóra! Átszorultam az árkon, nem találok átjárót.

— Nem tud az ur ugrani?

— Ilyen árkot lehetetlen.

Erre Miska átvetette magát az árkon.

Jöjjön utánam az ur, ott találunk hidat; de mielőtt átmennénk, szeretném tudni, kit tiszteljek az urban?

— Én a földes ur fia vagyok, ott lakom az erdész lakban.

— Ugy, én éppen az urat keresem. Tejet hoztam; nevem: Árva Miska.

Az urfi megdöbbent, mert ezt a nevet nem először hallotta. Nem tudott okosabbat gondolni, — egy ötkoronást nyujtott neki.

A legény nem nyult a pénzért.

— No csak vedd el.

— Nem veszem el; nem szolgáltam rá. De ha az ur tenni akar valamit, ugy kérem, tegye meg. Látja az ur a szegénységemet. Sem házam, sem földem nincs; ez a szür, amit rajtam lát, ez is a gazdámé. De van egy kincsem, a kiért meg tudnék halni, de még embert is ölni . . . Hiszen az ur jól ismeri.

— Nos hát mit kivánsz?

— Megalkudni. Nem lesz kára benne, nekem meg hasznom. Ezután a tejet én hozom a »jáger« házhoz. Csak azt ne kivánja, hogy Bari hozza folyton.

— Menj a tejeddel, meg a Barideal: Kisebb gondom is nagyobb nálatok.

— Nem igaz uram, amit mond.

— No hát bánom is én, akár te hozod akár az öregapád.

— Nem az öreg apám. én magam Orizni valóm van. Nem a jószágomat, ami nincs, hanem a keblem kincsét.

— Jól van hát. Hozd a tejet magad, aztán őrizd a völgyet; legalább ha mégegyszer megszorulok, megint segitesz rajtam.

— Segitek minden baján, csak megtartsa a szót Most menjünk a hidra.

Az urfi megijedt, félelmét azonban nem árulta el. S mikor Miska a másik parton átadta a köcögöt, a tejet oly jóizüen itta meg, akár csak Bari hozta volna.

— Köszönöm, igazán oly jó volt.

Ezzel átvette Miska a köcsögöt s vissza indult.

Másnap alkonyatkor hozzám jött.

— No mi baj Miska?

— Ugye maga nem utál engem, tisztelendő ur?

Főtisztelendő Papság figyelmébe!

31

- Uj női- és férfi-cipész üzlet! -

Paróczay Mátyás

NAGYVÁRAD,

Rákóczi-ut és Nagy Sándor-utca sarkán

(Czillér mellett.)

kezetek egyházi szükségleteinek fedezésére eddig juttatott segélyek az állam anyagi erejéhez mérten fokozatosan emeltessenek.

A közoktatásü ynek az ország anyagi erejéhez mért fejlesztése egyik legfőbb óhajtásunk. Kormányunk kiváló sulyt fog helyezni a népoktatás fejlesztésére és az oktatás megfelelő ellenőrzésére. Ezenkivül a középfoku iskolák körében kivánatos szervezeti reformok és felmerült szükségletek kielégitése, valamint *uj egyetemek* felállitásának foytatólagos előkészi ése is sürgős feladata lesz kormányunknak és a törvényhozásnak.

Szükségessé vált *véderő fejlesztese* oly mérvben és irányban, hogy a monarkia biztonságának és állásának megóvására hivatott fegyveres erő feladatának mindenesetben megfele hessen. E mellatt az ország pénzügyi teljesitő képességére, valamint a családfentartás és polgári kereset érdekeire kellő figyelem forditandó.

Az erre vonatkozó törvényalkotással kapcsolatban a modern jogtudomány magaslatán álló uj katonai bünvádi perrendtartás életbeléptetése is küszöbön áll.

Öszinte megelégedéssel mutatunk rá végezetül kipróbált szövetségeink változatlan fennállására és az összes hatalmasságokkal szemben egyaránt barátságos viszonyunkra.

Az európai államoknak egyre fokozódó békeszeretete bizalmat gerjeszt bennünk a béke áldásainak tartóssága iránt.

Hiszszük és reméljük, hogy ezen országgyülés a nemzet javára fogja forditani e kedvező viszonyokat, amelyek a sikeres munka összes feltételeit magukban foglalják; hidat fog verni a magyar országgyülések dicsőséges multja és reményekben gazdag jövő közt és példát fog mutatni a késő nemzedéknek a hazafiui előrelátás és törvényhozói bölcsesség müveiben.

Mindezen óhajtásaink megvalósulására Isten áldását kérve és önöket királyi kegyelmünkről biztositva, az országgyülést megnyitottnak nyilvánitjuk.

*

Az országgyülés ünnepélyes megnyitása.

A fontos közjogi aktust, ősi szokás zzerint ünnepi istentisztelet előzött meg, amelyet a budai vár Szent István-kápolnájában tartottak meg.

A trónbeszéd napja . . . Talán évtizedek óta nem voltak ily sokan a trónbeszédet megelőző szentmisén, mint ma. Ott volt az egész munkapárt, majdnem az utolsó szál emberig, a Kossuth-párt nagy része, a néppárt és csak Justh Gyula hivei ragaszkodtak a régi negyvennyolcas hagyományhoz, s maradtak távol ugy a szentmisétől, mint a trónbeszédtől.

A diszmagyarok tengerén keresztülvillan *Vaszary* Kolos hercegprimás bibor palástja. Mert ő is megjelent, ámbár a szentmisét gróf *Csáky* Károly váci püspök mondta, mert a hercegprimás lábai nem birják a hosszas állást.

Tizenkét óra után néhány perccel érkeztek a trónterembe a mise résztvevői.

Mikor mindenki elhelyezkedett, gróf Festetich Tasziló magyar királyi főudvar mester jelentést tett a királynak, aki a mise után festő termeibe vonult.

A jelentés átvétele után a király kiséretével a nagyterembe vonult. Elől haladt Jaeger udvari főbiztos, utána következtek báró Orczy Béla országbiró, Tomasics Miklós horvát bán, gróf Bánffy György királyi főajtónállómester, gróf Csekonics Endre főasztalnokmester, gróf Széchenyi Béla koronaőr párosan, majd külön Vaszary Kolos biboros hercegprimás, utána a kormány tagjai párosan, majd gróf Festetich Tasziló főudvarmester a pálcávvl, gróf Széchenyi Gyula főlovászmester a kivont királyi karddal, oldalán dr Kohl Medárd püspök, kezében az apostoli kettős kereszttel.

Ezután jött néhány lépésnyi távolságra a zászlósurak mögött a *király*, mögötte *Apponyi* Sándor gróf főkamarásmester, herceg *Esztert házy* Alajos, a magyar testőrség kapitánya, báró *Fejérváry* Géza a darabant-testőrség kapitánya, gróf *Paar* Alajos, az arcier-testőrség kapitánya és gróf Paar Ede, a király első hadsegéde.

Mikor a király a nagyterembe lépett, az egybegyültek harsány éljenzésbe törtek ki. Sokan a kalapjaikat magasra emelve éljenezték és addig zugott az éljen, mig a király a helyét el nem foglalta a trónon.

A király vörös magyar tábornoki ruhában volt, kezébe a fehér tábornoki kalpag. Mikor helyét a trónon elfoglalta, elhelyezkedett körülötte a kiséret is. A trón előtt jobbkézről állt dr Kohl Medárd az apostoli kereszttel, a trón előtt a baloldalon a hercegprimás. A trón körül jobbról a zászlósurak, balról a kormány tagjai helyezkedtek el.

A trónnal szemben biborbársony páholy volt emelve, amelyen József főherceg és egész családja foglalt helyet.

A törvényhozók félkörben álltak a trón előtt, az első sorban báró *Harkányi* Frigyes, a főrendek korelnöke és *Néusziedler* Károly, a képviselők korelnöke, aki a korelnökséget ezzel átvette Madarász Jozseftől, aki tudvalevőleg nem hajlandó felmenni a királyi vár a.

Mikor mindenki elhelyezkedett, előlépett gróf *Khuen-Héderváry* Károly és átnyujtotta a királynak a trónbeszéd összegöngyölt tekercsét.

A király erre leült a trónra, feltette fövegét, kihuzta kabátjából feketekeretes pápaszemét, szemére illesztette és el kezdte olvasni a trónbeszédet.

A király hangosan, érthetően és meglepően jó magyaros kiejtéssel olvasta a trónbeszédet, amelynek több pontját a törvényhozók riadó éljenzéssel kisérték. Mikor pedig a király befejezte a felolvasást, mindenkinek ajkáról felzugott:

— Éljen a király!

Az éljenzés csillapultával a király felkelt a trónról és kiséretével ugyavabban a sorrendben, amelyben jött, elhagyta a termet.

Az egész szertartás alig tartott 20 percig.

Mikor a király befejezte a trónbeszéd felolvasását, az őrség diszjelzést adott, meghajtotta a zászlót, és amig a király termeibe ért, a dobok peregtek.

A király távozása után a törvényhozók is eltávoztak, végezetül pedig elvonultak a testőrségek is.

A főrendeb hazamentek, a képviselők nagyrésze pedig a képviselőház ülésére vonult.

A képviselőház ülése.

A képviselőháznak ritkán van ilyen ragyogó képe. Csupa disztuba, egyenruha és papi talár az egész ház.

Egy órakor nyitotta meg Neiszheder Károly korelnök a ház nagy zsivaja közepette az ülést, amelynek rogyásig megtelt karzatok voltak a nézői.

Felolvasták mindenek előtt a csütörtöki ülés jegyzőkönyvét, amelyet szó nélkül hitelesitenek.

Majd Khen-Héderváry Károly miniszterelnök odajuttatta a korelnökhöz a trónbeszéd szövegét, amelyet a korjegyző éles hangsulyozással ujból felolvas.

— Ugyan eredj!

— Olyan babonás vagyok. Rosszat álmodtam az éjjel . . . Azt álmodtam, hogy lent a csurgó mellett füveket szedett Bari, télre orvosságnak. Aztán leült, melléje az urfi. Bari, válogatta a virágokat. A kunkulicát, ezerjó füvet, ökörfarkkorót stb. Az urfi egy ideig egy könyökre dülve hallgatta a Bari nótáját, azután mint a kigyó, közelebb csuszott, karjaival átfogta a leány derekát és fejét ode csusztatta az ölébe. En egy villám-ütött fa mellett álltam s ugy oda voltam nőve, hogy kezem-lábam nem mozdult. Oh jaj, ha mozdulni birtam volna!

A legény szemei vérben forogtak. Majd folytatá:

— Egyszer csak beszélni kezdet az urfi. Megkérdezte a virágok neveit. Segitett válogatni ő is. A leány elmonta nevőket s azt is, mit mire használ. Egyiket sebre másikat hideglelésről, torokfájásról.

— Hát ez mire jó? kérdezte az urfi.

— Ez a kunkulica. Veszedelmes jószág. Három levelecske elég, hogy valaki megbolonditson. Sok szerencsétleuség esett meg már vele. Mi ezzel a pisztrángokat boditjuk.

Mikor Bari ezeket mondta, hát az urfi egyszerre felütötte a fejét. »Mutasd azt a füvet, van e belőle három levél?« A leány megijedt, en meg ugy reszkettem, mint a nyárfa levél?« »Mit akarsz vele?« kérdé a leány. »Hallgass rám, — felelt az urfi. — En szeretlek, azt tudod; te is szeretsz, azt meg én tudom, egymás nélkül el sem lehetünk. De van egy ellenségem, aki engem halálba kerget. Tegnap este találkoztam Miskával. Egy balta volt nála. Rám rohant és a baltát fejemnek mérte. En segitségért kiáltottam, mire ő megfutott «

Erre a leány elsikoltatta magát. Két kezével átölelte az urfi nyakát s csókolta baját, száját; azt hittem, a lelkét is kicsókolja.

Nem hallottam jó ideig semmit, csak az enyelgést láttam. Kis időre az urfi egy csomó kunkulica-levelet adott a leánynak. »Ennyi elég lesz neki?« — »Elég, — mondta rá Bari, — még sok is.« — Annál jobban használ, — felelt az urfi. — Beadod neki?« — Igen!« . . .

— No látod, — feleltem Miskának — milyen ostoba vagy! Szégyelheted magadat! — Olyan vagy, mint egy vén asszony.

A leány pironkodott, de aztán megcsókolta a kezem s ugy nézett rám, hogy szegényt szinte megsajnáltam.

Este nagy étvágygyal fogtak a vacsorához. Miska nem győzte eléggé dicsérni az ételt. Az öreg Bagó szemei könnybe lábadtak az örömtől. Milyen élet lesz még itt ezen az Istentől áldott, emberektől elhagyott vidéken! . . . .

A másnapi tejvivéssel Miska bizatott meg. Miska korán kelt. A leány két köcsögöt tett az ablakba, Egyiket tejjel Miskának, másikat tejjel az urfinak.

Miska nem kérdezte, melyik az övé, melyik az urfié, Tej, tej! Egyik köcsögött fölhajtván, tartalmát kiüritette. A másik köcsöggel pedig utnak indult.

Fölkelvén a leány, első dolga volt megnézni a köcsögöket. Arca elfehéredett. Beleszagolt az üres köcsögbe. Két kézzel a fejéhez kapott, ruháját megtépte, mint egy eszelős. Futni kezdett.

— Miska! Miska! megállj!

Szaladt az uton lefelé, hol már a visszatérő Miskával találkozott. Egy szót sem szólt, csak rémülve, reszketve nézett föl a legény megvadult arcába.

Miska csak most tudta meg, hogy az álom nem volt álom. Valóság volt.

— Eredj, várnak rád! Két karja ölelésre tárva. Szemei is nevetnek s szája csak a te nevedet kiáltja. Menj te kigyó! Nem taposom szét a fejedet! Amit nekem ástál, abba a gödörbe magad estél. Menj, nézd meg, milyen hatása van a kunkulica-levélnek! . . .

A leány elsápadt, fölfutott a hegyre, árkon-bokron keresztül, Sohasem látták többé.

Miska eltünt a vidékről; senki sem tudja, hová.

Az öreg Bagó pedig a szegények házában lakik.

— Én fejezé be Pál atya mondókáját, — kerülöm még a tanya tájékát is.

A trónbeszédnek be kell jönni a ház jegyzőkönyvébe és azokra is tekintettel kell lenni, a kik nem mehettek, vagy nam akartak felmenni a Várba. Erre való a másodszori felolvasás.

A beszédet a munkapártról éljenekkel kisérik, az ellenzékről azonban több csipős közbeszólás hangzik el.

De vita, hozzászólás nincs. Nem is lehet.

A korelnök kijelenti, hogy a napirend kimerült, meg kell tehát állapitani a jövő ülés napirendjét.

Megtörténik. A jövő ülés hétfőn lesz. Tárgy: a mandátumok átadása, az osztályok kisorsolása.

Még felolvasták a házszabályoknak és az összeférhetlenségi törvénynek a kettős mandátumokra és egyéb kötelező bejelentésekre vonatkozó szakaszait és ezzel a néhány perces ülés már véget is ért.

A sok diszmagyar kocsiba ül és az utca bámész népének éljenző sorfala között elhagyja az országházát.

Üres a megye kasszája.

Licitálnak a vármegyében.

A mezőkön aranyszinü takaró a termés, a gazdák fenik a kaszát, a lányok a sarlót s nagyban készülnek a gazdák egy évi munkájuk gyümölcsének betakaritására. És amig a gazdák aggódó reménnyel készülnek erre a nagy munkára, addig a vármegyén feszitik a licitáló dobokat, mert nincs pénze a vármegyének. Üres a kassza és a tisztviselőket fizetni kell.

A számvevőség már régebben értesitette az alispánt, hogy több alap a megyei pótadók nem fizetése folytán teljesen kimerült s az adóhivatal már a legközelebbi elsején a jegyzőket már nem tudja fizetni. A fenyegető értesitésre az alispán azonnal kiadta a rendeletet a főszolgabiróknak, hogy a jegyzők utján kezdjék meg a megyei pótadók behajtását még pedig azonnal és teljes szigorral.

A rendeletet minden főszolgabiró megkapta, azonban kivétel nélkül egysem foganatositotta. A jegyzők ugyanis mindannyian azt jelentették vissza, hogy a népnek nincs pénze s most nem lehet megkezdeni a pótadók behajtását. A lakosság legnagyobb része most kezdi meg az aratást. Addig mig az aratás be nem fejeződik tehát a nép fizetni nem tud. Ha az alispán mégis ragaszkodik a pótadók behajtásához, ugy csak akkor lehetséges, ha a gazdák ingóságait elárverelik. Ezt a főszolgabirók nem javasolják, sőt ellenzik és azt mondják, hogy ha a végrehajtásokat foganatositani fogják a megye gazdáinak 80 százalékánál kell árverelni, mert a gazdáknak most egyáltalán nincs annyi pénzük, hogy az ex-lex folytán felszaporodott megyei pótadókat kifizessék.

Az árverés különben a jelentések szerint évekre megbénitaná a gazdák fizetésképességét.

E szerint a végrehajtást ezidő szerint nem lehet elrendelni. Az adóhivatal pedig kijelentette, hogy a fizetési alapok kiürültek, olyan alap pedig, amelytől kölcsön lehetne venni nincs, igy nagyon valószinü, hogy be fog következni az adóhivatal fenyegetése és már ha nem is juliés, de augusztus elsején a jegyzők fizetését be fogják mutatni addig mig a pótagók behajtását megkezdhetik.

Az alispán azonban nem fogja ezt ennyire engedni és ha másképen nem lehet bankkölcsön utján fogják fedezni u fizetéseket.

Repülőverseny Nagyváradon.

Távrepülés Debrecen és Nagyvárad között.

A budapesti repülő versenyek kapcsán néhány nagyváradi uriember tervbe vette, hogy Nagyváradon is rendezzenek repülőversenyt. Az aviatikusokkal azonban nem sikerült az egyezség s igy már lemondtunk róla, hogy Nagyvárad közönsége is részesüljön a levegő meghóditásának szemléletében és sokan készültek, hogy átrándulnak Kolozsvárra, az ott ma, vasárnap tartandó repülőversenyre.

Most azonban már majdnem bizonyos, hogy Nagyváradnak is meglesz a repülő napja.

A kolozsvári menetjegyiroda táviratban kereste meg *Rimler* Károly polgármestert, hogy saját felelősségükre repülő versenyt rendez Nagyváradon s erre kéri az engedélyt és dijmentes területet.

A városi tanács tegnap délelőtt tartott tanácsülésében foglalkozott a kérelemmel s az engedélyt készségesen megadta, a területre nézve azonban a nagyváradi állomásparancsnokság engedélyét kell kikérniök, mivel csak a nagygyakorlótér alkalmas a repülőversenyre. Erről értesitették a kolozsvári állomásparancsnokságot,

Mint értesülünk, az állomásparancsnokság hajlandó a területet átengedni, annál inkább, mert érdeklődéssel kiséri a technika ezen legujabb, hatalmas vivmányát.

Ezenkivül más aviatikus is megkereste *Gerő* Ármin főkapitányt az engedély kinyeréséért.

Tehát érdekes versenyre van kilátása Nagyváradnak. A verseny ideje azonban még nincs megállapitva.

*

Debrecenben julius 9, és 10-én lesz a repülőverseny, amely bennünket is érdekel, mert tervbe van véve, hogy a versenynek egyik legérdekesebb pontja utazási, távolsági repülőverseny lesz, 12000 frank dijazással. A dijért Debrecentől Nagyváradig és vissza kell repülni, a mi körülbelől 120 kilometer utat jelent. A debreceni versenyen Ralf Crachon, Versepny és még több aviatikus vesz részt. Debrecen folyamodott, hogy kedvezményes szomszédos forgalmi vasuti jegyeket adjon a vasut a repülőverseny alkalmára.

Lovasrendőrök a hegyen.

Nem régen olyan hirek jelentek meg egyes lapokban, mintha a nagyváradi hegyen a közbiztonság tekintetéből rémes állapotok uralkodnának. Ez éppen nem felel meg a valóságnak, mert a hegyen nagyobb a közbiztonság, mint a városban.

Amint azonban mindjobban népesedik a hegy, gondolni kell a városnak a közbiztonság intenzivabb ellátásáról.

Gerő Ármin főkapitány átiratban kereste meg dr *Molnár* Imre hegyközségi elnököt, amelyben a hegy közbiztonság szolgálatának reorganizációját fejte ki.

A mai állapotot, hogy 8 hegyőr teljesiti az egész hegyen a közbiztonsági szolgálatot, tarthatatlannak mondja, mert ez a létszám kevés és a hegyőrök gyakorlatlanok, fegyelmezetlenek s a hegyközség területét nem képesek gyalog be sem járni.

Ezekből a főkapitány arra a következtetésre jut, hogy a hegyőri intézményt meg kell szüntetni, s a hegyi rendészetet egészen a városi rendőrség hatáskörébe utalni, természetesen a rendőrlegénység létszámának megfelelő emelésével. Egy őrmester vezetése alatt 9 lovas rendőr különitmény volna kirendelve a hegyre.

A különitmény a központtal összefüggésben lenne s a szolgálatvezető alkapitány ellenőrzése alatt állana, aki a szolgálat beosztást természetesen a hegyközség választmányával egyetértőleg a hegyi érdekek tekintetbe vét lével eszközölné.

A reorganizáció évi 3690 koronát tenne ki, természetesen a hegyőrök mai fizetésén kivül.

A hegyközség területén helyeztetnék el a rendőrség, tehát még őrszoba és istállóhelyiség is szükséges lenne.

A költségekhez a hegyközségnek is hozzá kellene járulni.

*

A főkapitány tervezetét akármint méltányoljuk is, ugy, amint kontemplálva van, nem tartjuk keresztülvihetőnek, mert a hegyőröket a lovasrendőrök mellett nem nélkülözhetik teljesen a szőllősgazdák. A hegyőrök ugyanis a szőllők között, a mellékutakon is teljesitsenek szolgálatot, ahova a lovas rendőrök nem mehetnek be s éppen az egyik feladata a hegyőröknek, hogy a szőllők között is vigyázzon szőllőérés idején. Igy ellenőrzik pl. a vincelléreket, pusztitják akárttevő kóbor ebeket. A hegyőrök továbbá ellenőrzik a hernyózást, amit az utról, lóhátról aligha teljesithetne a lovas rendőr; továbbá kézbesitik a birósági városi idézvényeket, végzéseket, a postát. Erre sem lehetne a lovasrendőr felhasználni.

Teljesen mellőzni tehát a hegyőröket alig lehet, hanem más dot kell keresni, hogy a hegyőrök mellett gondoskodjunk a közbiztonság jó ellátásáról.

A főkapitányban meg van a jóakarat, — de látszik, hogy nem szőllőtulajdonos.

A Pece rendezése.

Kedvezőtlen eredmény az árlejtésnél

A Pecepatak belső városi szakaszának rendezése, illetve beboltozása még ez évben elkészül s ezáltal megszabadul a város egy része azoktól a bajoktól, közegészségellenes állapotoktól, amelynek annyi kellemetlenséget okoznak.

A munkálatokra tegnap tartották meg az árlejtést.

A mérnöki hivatal a beboltozási munkálatokat 126.700 koronában állapitotta meg, de ez öt évvel ezelőtt volt s azóta a betonmunka és a földmunka ára annyira növekedett, hogy a most tartott árlejtésen mintegy 30 000 koronával drágább a beérkezett legolcsóbb ajánlat is, de olyan ajánlat is érkezett be, amely 80.000 koronával magasabb a költségvetésnél.

Az árlejtést *Komlóssy* József gazd. tanácsos, mint árverési küldöttségi elnök vezette.

A következő ajánlatok érkeztek be:

1. Fischer Henrik és fia (Budapest) a csatorna épitését, a vasmunkálatok nélkül 196.675 koronáért hajlandó elkésziteni, a földmunkát pedig köbméterenkint 50 fillértől 2 kor. 30 fillérig, a munka mennyiségéhez képest.

2. Kissebesi gránitkőbánya r.-t. a vasmunkálatokkal együtt 192.754 koronát, a földmunkákért 1—2 kor. kér.

3. Levarduzzi János (Bpest) az összes munkákért 192.553 koronát, a földmunkákért köbméterenként 2—3 koronát.

4. Walla József (Budapest) az összes munkákért 191,920 kor., a földmunkákért 1 kortól 1 kor. 40 fillért kér.

5. Tátray és társa vasöntőde a vasmunkákért 2930 kort kér.

6. Deutsch Ferenc (Kolozsvár) az összes munkákért 198,910 kor., a földmunkákért 2—4 koronát kér.

7. Rosenberg Izsó az összes munkákért 153.100 koronát, a vasmunkák nélkül, mig a földmunkákért 1.20—1.60 kor. kér.

8, Melocco Péter (Budapest) az összes munkákért 151.780 kor., a földmunkákért 80 fillértől 2 koronáig.

9, Incze Lajos és társai az összes mun-

kákért 168.743 kor,. a földmunkákért 1—3 koronát.

10. Pella és Brauswettel (Budapest) az összes munkákért 164.571 kor., a földmunkákért 80 fillértől 1.60 korig.

11, Raila N. (Budapest) az összes munkákért 157.384 kor., a földmunkákért 85 fillértő 1.20 koronáig kér.

E szerint a legolcsóbb ajánlatot a Melocco-cég adta be.

Mivel azonban ez is tullépi a költségvetést s különben is a munkálatok keresztülvitele sürgős, a jövő hét csütörtökén, junius 30 án rendkivüli közgyülés lesz, amelyen beterjeszti a városi tanács az árlejtés eredményét.

UJDONSÁGOK.

Szent László napja.

A Katholikus körből indult ki az a mozgalom, mely céljául tüzte ki Nagyvárad királyi alapitójának és védszentjének, Szent László királynak emléknapját régi fényébe visszaállitani. Pár év alatt a mozgalom igen szép eredménynyel járt. Nagyvárad közönsége megértette, mivel tartozik kegyeletes érzése Szent László királyi emlékének s ma már a kör ünnepélye Nagyvárad város ünnepévé nőtt ki.

Minthogy most vasárnap megelőzi Szent László napját, az ünneplés egy része áthelyeztetett vasárnapra.

Ma, *vasárnap* d. u. 6 órakor a városháza disztermében estélyt rendez a Katholikus kör a következő müsorral:

a) *Megnyitó* beszéd, tarja dr *Karácsonyi* János.

b) *Eucsu* Lötvöstől zenésitette *Beleznay* Antal, előadja a férfikar.

c) *Dicsőséges sir*, Ünnepi beszéd, tarja dr *Némethy* Gyula.

d) *Szavalat.* Előadja *Popity* János.

A müsorban különös érdeklődésre tarhat számot dr *Némethy* Gyula előadása, mint tavalyi előadásának folytatása gyanánt a városi székház disztermében levő Bihari-képhez fog füződni.

Az estély után toronyzene lesz a városháza tornyában. A torenyzene számai a következők:

1. Fölvitetett magas menyországba Régi ének 1651. évből.
2. Oh dicsőséges asszonyság (1681.)
3. Dicsőséges Szüz Mária. (1695)
4. Oh nemes ékes liliom. (1695.)
5. Örülj dicsőséges szép szüz. (1651.)
6. Szüz Mária kegyes anya (1651.)
7. Ének Szt. István királyról, a török hódoltság korából.
8. Enek Szt László királyról (1695.)
9. Angyaloknak nagyságos asszonya (1508.)
10. Jézus, Mária! dicsőséges nevek (1695.)
11. Boldogasszony anyánk, a török hódoltság idejéből.
12. Szózat.

A toronyzene egyes számai közt, minden harmadik zeneszám után, tárogató fogja a közönséget gyönyörködtetni és pedig két helyről is. A Bémer-téren az Emke-palota tornyából *Mezey* Gyula, a Szent László-téren pedig a Sas-palota erkélyéről *Czuczor* Vince tárogatóján fognak megszólalni a régi dalaink régi dicsőségről.

Hétfőn junius 27 én ünnepélyes körmenet indul a Szent László templomból egy negyed 9, az olaszii plébánia templomból fél 9 órakor a székesegyházba, ahol a szent misét *Fetser* Antal felszentelt püspők tartja s a szentbeszédet *Karácsonyi* János kanonok mondja. A székesegyházból vissza az ünnepi istentisztelet után a plebánia templomokba. Délelőtt 9 órakor a székesegyházban ünnepélyes szent mise és szent beszéd lesz.

—

* **Bucsu a székesegyházban**. A nagyváradi l. szert. egyház felszentelésének évfordulóját ma vasárnap ünneplik meg, Ez alkalomból ma reggel 9 órakor az ünnepélyes szent misét Széchenyi Antal kanonok és a szent beszédet *Fetser* Antal felszentelt püspök tartja.

* **Kik akarnak a papi pályára lépni?** Az egyházmegye *papnövendékei* közé felvétetni óhajtó, keresztlevéllel s az utolsó iskolai évről szóló bizonyitványnyal ellátott és legalább is a gymnasium VI. osztályát végzett ifjak fölvételi vizsgálatának idejéül a káptalani helynök f. évi *julius hó 2 ik* napját tüzte ki. melyen a pályázóknak személyesen kell megjelenniök, okmányaikat pedig már a megelőző napon lehetőleg délelőtt az egyházmegyei hivatalban kell benyujtaniok.

* **Pályázat a tanitóképző internátusába**. A nagyváradi lat. szert. róm. kath. tanitóképző intézet internátusában megüresedő fisetéses és ingyenes helyekre pályázatot hirdet az egyházmegye. A fizetéses helyeken lakás és ellátásért a havi dij 30 korona. A pályázók, kik életöknek legalább 15-ik évét betöltötték s a középiskoláknak legalább IV. osztályát elvégezték, keresztlevelükkel, iskolai, szegénységi, orvosi és himlő-oltási vagy ujraoltási bizonyitványokkal fölszerelt s a nagyváradi lat. szert. egyházmegyei hatósághoz cimzett folyamodványukat f. évi julius hó 15-ig a lat. szert. egyházmegyei hivatalban nyujtsák be.

* **Uj zenetanár**. *Resch* Mihály képezdei zenetanár az énektanári vizsgát az Orsz. Zene akadémián *kitünő* eredménynyel letette.

* **Loschmiedt Ferenc halála**. Nagyvárad egyik régi polgárának haláláról *Loschmiedt* Ferenc zenetanár pénteken este, 82 éves korában elhunyt. Egy félszázad óta müködött Nagyváradon, mint zongora tanár s ezreket és ezreket oktatott a zenére: Nagyvárad előkelő családjánál általános tiszteletben és becsülésben részesült. Fia: *Loschmiedt* Ödön mint alezredes hadbiró szolgál a közös hadseregben. Az öreg ur temetése ma, vasárnap junius 26-án délelőtt fél 11 órakor lesz a Rákóci-uton levő házától.

* **Fejér Nándor temetése**. Néhai *Fejér* Nándor c. kanonok, bihari plébános végrendeletét tegnap bontották fel. A hagyaték mintegy százezer korona, amelynek nagy részét jótékony célra hagyta az elhunyt plébános. Általános örökös a bihari szegényiskolás gyermekek alapja, s tekintélyesebb összegeket hagyott a rokonoknak, a kath. sajtó egyesületnek stb. A temetés ma, vasárnap délután fél órakor lesz Nagyváradon, az olaszi plébánia épületből. A temetést *Fetser* Antal felsz. püspök végzi. A temetésre Biharról sokan jönnek be Nagyváradra.

* **Pályázat a Szent József intézetbe**. A nagyváradi Szent József-intézet alapitványos helyeire a pályázati határidőt a vikárius f. évi julius hó 15-ig tüzte ki, mely napig bezárólag a keresztlevéllel, iskolai, szegénységi, orvosi és védhimlő-oltási, illetőleg ujraoltási bizonyitvánnyal, valamint a képesitést igazoló egyéb okmányokkal kellően fölszerelt folyamodványok az egyházmegyei hivatalba küldendők.

* **A tanárok országos kongresszusa Nagyváradon**. Nagyvárad város annak idején meghivta a középiskolai tanárok orsz. egyesületét, hogy ez évi kongresszusukat Nagyváradon tartják meg. A kongresszusi tagok fogadtatásának tárgyában tegnap délután szükebb körü értekezlet volt a polgármesternél. A kongresszusra 160 tag jelentkezett, akik julius hó 3 án délután érkeznek Nagyváradra s a vendégeket a vasutállomáson fogadják s s gondoskodnak elszállásolásukról. A kongresszus alkalmából a nagyváradi honvéd hadapród iskola ugy tartja meg zárünnepét, hogy azon a kongresszusra összegyült tanárok is részt vehessenek. A város bankettet rendez a kongresszus tagjainak tiszteletére. Julius hó 5 én, a congresszus befejeztével a vendégek kirándulnak három csoportban és pedig a közeli fürdőkbe, továbbá Révre, Tatarosra, mig a harmadik csoport Rébánya, és Vaskóh vidékére s onnét a Nagy-Biharcsucsra.

Zarándoklat Lourdesba. A julius végén Lourdesba induló zarándoklat programmja megjelent és kapható Skarda József prépostnál Sasváron (Nyitram.) és Schultz Károly esperesnél, Beremend (Baranyam.).

x **A Lloyd kávéház** nyári kerthelyiségében junius hó 25, 26. 27, és 28 én következő igen érdekes mozgófénykép ujdonságok lesznek bemutatva: 1. Igy szép az élet. 2. Bibliai földön. 3. Önfeláldozó növér. 4. Léghajók találkozása. 5. Gazfiekó. 6. Leleményes főbérlők 7. Palibukfencer vet. 8. Mikor a zene szól. Belépti dij nincs, kezdete este 9 órakor. Kitünő italok-ról és ételekről gondoskodva van. A n. é. közönség szives pártfogását kéri *Hartstein és Őrley* kávéház tulajdonosok. 39

x *Finom uri* **fehérnemü** *és minden* **uri divat** *és* **kalap** *ujdonság megérkezett*

Róth M. utóda cégnél.

Bémer-tér.

Eredeti angol **férfi cipök.** 150

* **Borsalino,** Pichler és angol *kalap* tavaszi ujdonságok **REICHARD ÁRUHÁZABA** megérkeztek, hol legelegánsabb budapesti és *amerikai cipők* kaphatók. 40

x **Olvassa el kérem!** Ha érdekli, hogy lakásában miért érhet el takaritást villamos áramfogyasztással. On égethet már 16 gyertyafényü Wolframmégőt és ami a régiekkel szemben óránként *kb.* 3 fillért takarit meg, tehát nem szükséges, aki *nem akar* nagy világitást, hogy 32-es vagy 50 gyertyafényü égőket alkalmazzon és ami a fő nálam, ezen *Wolframm égő* 2 K 40 fill. Stern villamos felszerelési vállalata Bémer-tér 2. Telefon 556. Szivesen szolgálok felvilágositással. 44

* **Kozmetika**. A kozmetika gyógyintézetben (Rákóczi-ut 5.) Szigoruan orvostudományi alapon mindennemü *arc és szepségbibák* feltétlen sikerrel kezelhetők. A pattanásos májfoltos, szeplős arcok idealis tisztává válnak, archegek eltünnek, hajhullás megszünik, eredeti szine visszaadható. A korai arcráncok elsimitása, ugyszintén az orr s egyéb arcrészek elferditései meglepő szépen kiigazittatnak. Olvasóinknak ajánljuk ezt a gyógyintézetet.

A legszebb

tavaszi ujdonságok megérkeztek

Spreng Testvérek

zöldfa-utczai czipő, kalap és uridivat áruházába.

Férfi fehérnemüek, czipők, kalapok, nyakkendők, gallérok, harisnyák, esőernyők és sétabotok a legnagyobb választékban.

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

x **Uj fogtechnikai laboratorium**. 25 évi gyakorlat a fogtechnika minden ágában! 12 évig Nagyváradon müködtem Heiman fogorvosnál mint fogtechnikus. Elvállalok minden munkát arany vagy kaucsukban, szájpadlás nélkül, izléses és szolid kivitelben, olcsó árak mellett. Kérve a n. é. közönség támogatását, vagyok tisztelettel *Wildenburg Miksa* fogtechnikus Nagyávrad, Nagy Sándor-utca 11. szám. 75

x **Legszebben megörökithetők** az estélyi toilettek és jelmezek DAJKOVITS villanyfelvételében. A Sas bálterméből kényelmes fedett átjáró. Diszes esküvői felvételek minden időben eszközöltetnek. 30

Nem, édesem, menj egyedül.

Én meghűltem egy kicsit és ha most még hegyi utra is indulnék, holnapután bizonyosan beteg lennék. Ostobaság, a meghülés ellen szedj azonnal néhány valódi Fay-féle szódeni ásványpasztillát; holnap veszünk odalent a gyógyszertárban egy egész dobozzal, magunkkal visszük s meglátod, milyen jól esik a hegyi ut, ha a szodeni pasztillákat előirás szerint használod. 1 doboz ára csak 1 kor. 25 fillér.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W. Th. Guntzert, cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/1. Grosse Neugasse 17.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával müvészikivitelben szájpadlás nélkül is készit **kitünő hirnevü**

Fogműtermében

Özv. **Dr. Deákné**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

(Fekete Sassal szemben).

KÉT SZOBA, KONYHA A HOZZAvaló mellékhelyiségekkel 160 forintért augusztusra kiadó: Beöthy Ödön-utca 41. szám.

SZINHÁZ.

Heti müsor.

Vasárnap délután: Csókonszerzett vőlegény; este: Sulamith.

Hétfő: A cigány. Alpár Irén fellépte.

Kedd: Elvált asszony. Fedák Sári I. fellépte.

Szerda: János vitéz. Fedák Sári második fellépte.

Csütörtök: Luxemburg grófja. Fedák Sári harmadik fellépte.

Péntek: Vig özvegy. Fedák Sári utolsó fellépte.

Szombat: Szép Galathea, Cabaret. Medgyassai Vilma első fellépte.

Vasárnap d. u.: Piros bugyaláris népszinmü; este: Elvált asszony. Medgyasszai Vilma második fellépte.

Hétfő: Szenes legény. Szenes leány. Cabaret. Medgyesszai Vilma utolsó fellépte.

TANÜGY.

A tanév eredmény a jógakadémián. A helybeli kir. kath. jogakadémián az elmult 1909—1910 iskolai év folyamán vizsgálatott tett 115 nyilványos rendes jóghallgató és 21 miniszteri engedélyes. Összesen 136. Első alapvizsgálatot tett 56, más dik alapvizsgálatot 49, államtudományi államvizsgálatot 21. Kitüntetéssel tették le.

1. Az első alapvizsgálatot: Bartha Gyula, Böhm Ferenc, Fráter Kálmán, Grünstein Sámuel Kamenszky Árpád, Pajor Kálmán, Révész József, Számborovszky Rezső, Szőke Károly, Tóth Kálmán és Tóth Lajos.

2. A második alapvizsgálatot: Bodó Atilla, Campian Agoston, Haszler Kálmán, Házy Béla, Lengyel Sándor, Liszkay Lóránd, Róz Andor, Szóbel Nándor, Sztaniszlavszkv Ervin.

3. Az államtudományi államvizsgálatot: Sártory Endre és ifj. br. Szentkereszthy. Szigmond.

4. A jogtudományi államvizsgálatot: Soos Gyula.

Kelt Nagyváradon, 1910 junius hó 25.

Dr. Bozóky Alajos, igazgató.

Igazságszolgáltatás.

Egy jegyző büne.

Körülbelül három éve, hogy Bihar-Nagybajom község másodjegyzőjévé választotta *Kóródy* Bélát, egy kezdetben igen szép jövőt igérő pálya várományosát.

Kóródy Béla azonban sikkasztott. Állami illetékeket szedett be, és nem számolt el velük. Pedig nem volt iszákos, vagy könnyelmü ember. Tehetséges, munkaszerető embernek ismerte mindenki, csak egy hibája volt: tul elegánsan élt. Fiatal korában városban lakott és megszokta a kényelmes uri élet módot. Csekély fizetése nem volt elég és igy minden hónapban deficittel zárta le számadásait. Kezdetben váltókkal segitette ki magát, mikor pedig már hitele teljesen kimerült, rátette kezét az idegen pénzre.

De nem sokáig élt a bünös pénzből. Ha akarta volna, leplezhette volna bünét évek során át. De nem tette. Minden különösebb külső indok nélkül egy napon megmondta feljebbvalójának, a főjegyzőnek, hogy ennyi, meg ennyi pénzt jogtalanul elköltött a befolyt illetékekből.

Megadta magát sorsának. Vállalni akarta bátran, amit a földi igazságszolgáltatás neki mérni fog.

A sikkasztó jegyzőt a vallomás után azonnal letartóztatták, Ügyét, több havi vizsgálati fogság után, tegnap tárgyalta a törvényszék, *Ember* Géza elnökletével. A vád képviseletében *Wattay* József kir. ügyész jelent meg, mig a védelmet dr *Pöynár* Szevér látta el.

Az ügyészség 24 rendbeli sikkasztás és ugyanannyi közokiratHamisitás miatt emelt vádat Kóródy Gyula ellen.

A bíróság mindezekért 2 évi fegyházra itélte a sikasztó jegyzőt.

A védő az itélet ellen felebbezést jelentett be.

TÁVIRATOK.

A szarvasi pótválasztás.

Szarvas, junius 25. A szarvasi kerületben tegnap volt a pótválasztás. Haviár Dániel Justh-párti és Zsilinszky Mihály munkapárti állottak egymással szemben. Zsilinszky Mihályt 282 szótöbbséggel megválasztották.

Hofrichtert husz évre itélték.

Budapest, junius 25. Ma hirdették ki a méregkeverő főhadnagy ügyében a másodfoku katonai bíróság itéletét. A bíróság Hofrichtert a halálbüntetés alól felmentette és 20 évi sulyos börtönre itélte. Ezenkivül kiközösitették a katonaság köréből, megfosztották katonai rangjától és eltiltották minden hivatal viselésétől. Enyhitő körülményül a főhadnagy jó katonai szolgálata szolgált. Az itéletet a főhadnagy remegve hallgatta végig s mikor meghallotta, hogy a halálbüntetést megváltoztatták, egész testében megrándult s az itélet végén sirásra fakadt.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti tőzsdetudósitások.

Budapest, junius 25.

A gabonatőzsde.

50 kilogramonkint.

Buza októberre	—	—	—	9·60
Rozs októberre	—	—	—	6.92
Zab októberre	—	—	—	7·23
Tengeri juliusra	—	—	—	5·42

Irányzat: Lanyha.

Értéktőzsde.

Magyar hitel	—	—	—	841·50
Osztrák hitel	—	—	—	667.—
4%-os koronajáradék	—	—		92·20
Államvasut	—	—	—	752·—
Jelzálogbank	—	—	—	489.—
Leszámitoló bank	—	—	—	564·—
Hazai Bank	—	—	—	297·—
Kereskedelmi részv.	—	—	—	739.—
Rimamurányi	—	—	—	688·—
Salgótarjáni	—	—	—	—·—
Közuti vasut	—	—	—	716·—
Városi villamos	—	—	—	376·—
Adria	—	—	—	498.—

Irányzat: Nyugodt.

REGÉNYCSARNOK.

Rózsika.

Irta: **White-Mellville G. J.**

— Angolból. —

(Folytatás.) 54

— Senki jobban, kétség kivül, — felelé Montarbas egykedvüen. — Jól van hát; Leonie, nem törődöm vele. Elmondom kegyednek az igazat egészen. Minthogy d'Artois gróffal jöttem összeütközésbe, amaz udvari tányérnyalok egyike sem akart segédem lenni. Találnom kell még ma reggel előtt valakit, de hogy hol keressem, ép oly kevéssé tudom, mint egy zárdai fejedelemasszony.

A Wolverine nagyon elgondolkozott. — Mikor lesz az meg — kérdé, — és hol?

— Nyolc órakor a ligetben. A három fenyőnél. Remélem nem fog esni, mert ugy nem szeretek megázni reggeli előtt.

A nő homloka kiderült. Ha egy eszmén törte a fejét, ugy látszott, hogy most ezt eltalálta.

— Arnold gróf. — mondá komolyan, — én nő vagyok, de Coupé-téta huga vagyok. Örültség volna holnap reggel lázas ütérrel és reszkető kézzel kiállni ama vivómester ellen, az ő valóban. Ön nem fog egész éjszakán a városban futkosni, hogy segédet hajhásszon. Hagyja rám e dolgot. Menjen feküdjék le azonnal. Nem, ne igyék már egy csep burgundit se, és ne törje máson a fejét, mint azon, hogy jól kialudja magát. Esküszöm önnek, hogy ha a három fenyőhöz megő, ott fogja találni segédét. Mit, remélem, hogy még tán csak van néhány barátom.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős

Dr VUCSKICS GYULA.

VASUTI MENETREND.

ÉRVÉNYES MAJUS 1-TŐL.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.

Vv.	Gy. v.	Sz. v.	Tvsz.	Gy. v.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Oda. — Vissza.		Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
— —	— —	8 20	— —	— —	— —	5 40	— —	Ind.	Budapest k. p. u	4 50	7 20	— —	— —	— —	6 40	— —
— —	7 00	— —	— —	2 00	— —	— —	9 35	»	Bpest ny. p. u.	— —	— —	7 30	— —	1 50	— —	9 55
— —	9 35	11 31	— —	4 23	— —	9 27	11 41	»	Szolnok	12 46	3 44	5 39	— —	11 38	3 49	7 52
— —	11 28	2 06	— —	5 57	1 35	12 25	12 16	»	Püspökladány	5 06	12 54	3 44	10 20	9 52	12 48	5 41
5 18	— —	2 06	— —	— —	1 50	12 41	— —	»	Báránd	4 50	12 41	— —	10 01	— —	12 37	— —
5 27	— —	2 18	— —	— —	2 07	12 56	— —	»	Sáp	4 29	12 25	— —	9 38	9 33	12 23	†5 20
5 43	†11 49	2 33	— —	†6 17	2 29	1 16	1 53	»	Berettyóujfalu	3 59	12 05	3 09	8 56	9 19	12 05	5 05
6 07	12 04	2 52	— —	6 32	2 43	1 29	— —	»	Mezőpeterd	3 31	11 51	— —	8 35	— —	11 52	— —
6 21	— —	3 05	— —	— —	2 57	1 42	— —	»	Mezőkeresztes	3 16	11 39	— —	8 17	— —	11 41	— —
6 34	12 20	3 17	— —	— —	— —	— —	— —	»	Ártánd	†2 47	— —	— —	†8 07	— —	— —	— —
†6 41	— —	— —	— —	— —	3 11	1 53	— —	»	Bors	2 37	11 26	— —	7 54	— —	11 30	— —
6 51	— —	3 30	— —	— —	3 21	2 54	2 26	»	Biharpüspöki	2 20	11 19	2 27	7 43	8 48	11 23	— —
7 00	12 33	3 38	— —	7 09	3 33	2 15	2 35	Érk.	Nagyvárad	2 15	11 09	2 16	7 28	8 41	11 14	4 24
7 11	12 42	3 48	— —	7 14	— —	2 53	2 42	Ind.	Nagyvárad	8 30	10 54	1 52	7 07	8 34	10 53	4 14
— —	12 54	4 10	6 30	— —	— —	3 00	— —	»	Várad-Velence	8 22	10 27	1 45	7 01	— —	10 47	— —
— —	1 01	4 17	6 39	— —	— —	3 07	— —	»	Fugyivásárhely	2 09	10 18	— —	6 51	— —	10 38	— —
— —	1 10	4 27	6 51	— —	— —	3 17	— —	»	Szakadát	†7 53	— —	— —	†6 38	— —	10 27	— —
— —	1 20	†4 38	†7 05	— —	— —	— —	— —	»	Mezőtelegd	7 43	10 00	1 25	6 30	8 10	10 21	3 31
— —	1 28	4 47	7 16	7 42	— —	3 29	3 14	»	Mezőtelki	†7 31	— —	— —	†6 21	— —	— —	— —
— —	†1 35	— —	†7 25	— —	— —	— —	— —	»	Czéczke	†7 24	— —	— —	†6 14	— —	10 09	— —
— —	1 41	— —	†7 33	— —	— —	— —	— —	»	Élesd	7 17	9 44	1 12	6 09	†7 58	10 04	3 38
— —	1 47	5 02	7 59	7 55	— —	3 45	3 29	»	Élesd megálló	7 10	9 38	— —	†6 03	— —	9 59	— —
— —	1 52	5 06	2 05	— —	— —	3 50	— —	»	Rikosd	†7 00	— —	— —	†5 56	— —	— —	— —
— —	†2 00	— —	†8 15	— —	— —	— —	— —	»	Rév	6 50	9 25	12 58	5 47	7 46	9 47	3 26
— —	2 12	5 25	8 30	8 15	— —	4 09	3 52	»	Rév megálló	6 39	— —	— —	†5 41	— —	— —	— —
— —	†2 16	— —	— —	— —	— —	— —	— —	»	Zichy bariang	†6 33	9 16	— —	5 36	— —	9 39	— —
— —	2 22	5 33	8 38	— —	— —	4 17	— —	»	Vársonkolyos	†6 27	†9 13	— —	†5 31	— —	— —	— —
— —	†2 27	†5 38	8 43	— —	— —	— —	— —	»	Brátka	6 15	9 04	— —	5 21	— —	9 28	— —
— —	2 37	5 49	8 55	— —	— —	4 31	— —	»	Jádvölgy	5 38	8 56	— —	†5 12	— —	†9 20	— —
— —	2 45	5 57	9 04	— —	— —	4 39	— —	»	Bucsa	5 26	8 48	— —	5 03	— —	9 13	2 34
— —	2 55	6 08	9 17	8 48	— —	4 50	— —	»	Feketető	†5 13	— —	— —	†4 50	— —	— —	— —
— —	†3 06	— —	†9 30	— —	— —	— —	— —	»	Csucsa	5 04	8 33	12 44	4 43	7 07	8 58	2 39
— —	3 24	6 30	9 49	9 03	— —	5 12	4 44	Érk.	Kolozsvár	1 30	6 04	10 31	— —	5 21	6 49	1 06
— —	5 20	8 27	12 28	10 30	— —	7 18	6 26									

Nagyvárad—Vaskóh.

Tvsz.	Szv.	Oda. — Vissza.		Szv.	Tvsz.
2 50	4 30	Ind.	Nagyvárad	9 49	8 44
3 03	4 41	»	Várad-Velence	9 38	8 32
†3 17	†4 56	»	Rontó	†9 24	†8 15
3 31	5 05	»	Félixfürdő	9 17	8 07
3 48	5 21	»	Kardó	9 03	7 52
4 31	5 58	»	Nyárló	8 37	7 26
4 45	6 11	»	Magyargyepes	8 25	7 13
5 03	6 28	»	Tasádfő	8 09	6 56
5 37	6 42	»	Drágcséke	7 55	†6 42
5 46	†7 00	»	Magyarcséke	†7 36	†6 21
†6 —	†7 13	»	Dusesd	†7 22	6 06
6 47	7 45	»	Szombatság-Rogoz	6 56	5 59
7 01	7 56	»	Hollód	6 46	†5 28
7 29	8 10	»	Gyanta	6 23	†4 54
7 28	†8 17	»	Fekete Kápolna	†6 14	4 45
†7 42	8 31	»	Sólyom	6 00	4 30
7 51	†8 39	»	Belényesörvényes	†5 53	†4 17
8 07	†8 49	»	Borz	†5 43	†4 06
8 13	8 59	»	Belényesujlak	5 34	†3 56
8 27	9 11	»	Sonkolyos	†5 22	3 44
8 41	†9 28	»	Fenes	†5 11	†3 31
9 08	9 47	»	Beléuyes	5 01	3 20
9 19	†9 54	»	Dragonyesd	†4 42	†2 54
9 35	10 07	»	Szudrics	4 31	2 42
9 49	†10 18	»	Rieey	†4 19	†2 29
10 08	†10 34	»	Lunka-Rézbánya	†4 05	†2 13
10 24	10 49	Érk.	Vaskóh-Barest	3 53	2 00

Vésztő—Kötegyán—Hollód.

Vv.	Vv.	Oda. — Vissza.		Vv.	Vv.
6 18	5 10	Ind.	Vésztő	9 20	4 02
6 36	5 28	»	Okány	9 02	3 42
6 52	5 43	»	Gyanta	8 43	3 21
7 01	5 52	»	Sarkadkeresztúr	8 33	3 10
7 15	6 07	»	Méhkerék	8 15	2 50
7 23	6 14	érk.	Kötegyán	8 06	2 40
8 01	6 56	ind.	Kötegyán	7 19	2 15
8 14	7 11	»	Pósa	7 07	2 02
8 33	7 26	»	Illye	6 57	1 51
8 47	7 41	»	Csegőd	6 34	1 31
8 57	7 51	»	Erdőgyarak	6 25	1 21
9 06	8 01	»	Árpád	6 16	1 11
9 21	8 37	»	Feketebátor	6 06	1 00
9 35	8 42	»	Feketetót	5 44	12 32
10 00	9 17	»	Tenke	5 32	12 10
10 20	9 46	»	Rippa	5 02	11 33
10 32	9 53	»	Mocsár-Gyanta	4 51	11 21
10 42	10 11	érk.	Hollód	4 40	11 09

Szombatság—Rogoz—Dobrest.

Vv.	Tvsz.	Oda — Vissza.		Vv.	Tvsz.
9 30	7 50	ind.	Szombatság-Rogoz	6 41	4 57
9 59	†8 19	»	Nánhegyesel	†6 14	†4 30
10 09	8 29	érk.	Dobrest	6 04	4 20

Püspökladány—Debrecen—Szatmár.

Szv.	Szv.	Oda. — Vissza.		Szv.	Szv.
6 10	8 00	ind.	Püspökladány	4 05	10 52
6 34	8 25	»	Kaba	4 31	11 20
7 00	8 48	»	Hajduszoboszló	4 59	11 50
7 46	10 02	»	Debrecen	3 21	10 10
11 25	11 25	»	Érmihályfalva	8 29	4 02
12 30	12 30	»	Nagykároly	9 37	3 00
1 31	1 31	érk.	Szatmár-Németi	8 28	

Nagyvárad—Békéscsaba—Szeged—Arad.

Szv.	Mv.	Szv.	Mv.	Szv.	Vv.	Oda. — Vissza.		Vv.	Szv.	Mv.	Mv.	Szv.	Szv.
6 02	8 01	10 20	1 13	4 45	7 40	ind.	Nagyvárad — érk.	8 28	9 40	12 05	3 10	4 00	8 10
6 12	8 13	10 30	1 25	4 56	7 59	»	Ősi — — — ind.	8 14	9 29	11 52	2 57	3 49	7 59
6 29	8 33	10 48	1 48	5 15	8 22	»	Less — — — »	7 54	9 12	11 30	2 35	3 33	7 43
6 —	8 44	10 56	2 00	†5 25	†8 33	»	Gyapju — — »	†7 40	— —	11 14	†2 20	3 22	— —
— 44	9 03	11 03	2 19	5 34	8 45	»	Cséffa — — »	7 30	8 54	11 03	2 10	3 15	7 26
— —	†9 13	— —	2 31	— —	†8 56	»	Pusztaradvány — »	†7 17	— —	10 38	†1 47	— —	— —
— —	†9 20	— —	2 39	— —	†9 04	»	Madarász — — »	†7 09	— —	10 30	†1 40	— —	— —
7 08	9 27	11 16	2 51	6 02	9 24	»	Nagyszalonta — »	7 02	8 31	10 22	1 33	2 51	7 08
— —	†9 40	— —	3 07	— —	†9 38	»	Pusztabarmód — »	†6 25	— —	10 05	†1 16	— —	— —
7 28	9 59	11 44	3 27	6 24	9 52	»	Kötegyán — — »	6 11	7 54	9 52	†1 04	2 32	6 43
7 39	10 11	11 53	3 40	6 33	10 05	»	Sarkad — — »	5 54	7 41	9 29	12 44	2 22	6 33
7 47	10 23	†12 02	3 53	†6 42	10 17	»	József szanat. — »	5 40	— —	9 15	12 30	†2 12	†6 21
— —	†10 27	†12 05	3 58	†6 45	10 21	»	Gyulai városerdő »	5 36	†7 26	9 10	12 25	†2 08	— —
7 58	10 39	12 18	4 12	6 57	10 37	»	Gyula — — »	5 25	7 18	8 56	12 14	2 01	6 10
— —	†10 51	— —	4 27	†7 07	†10 50	»	Biczere — — »	†5 05	†7 06	8 36	†11 56	— —	—6 —
8 17	11 04	12 37	4 42	7 18	11 05	érk.	Békéscsaba — »	4 50	6 56	8 18	11 43	1 38	5 48
— —	12 12	3 29	6 54	9 00	— —	érk.	Arad — — ind.	— —	5 09	— —	8 18	11 25	4 16
10 45	2 43	4 22	9 46	11 31	7 40	érk.	Szeged-Rókus — ind	8 22	3 30	— —	— —	10 59	3 01

Nagyvárad—Gyoma.

Szv.	Vv.	Oda. — Vissza.		Szv.	Vv.
6 19	1 43	ind.	Nagyvárad — — — érk.	9 23	8 10
6 33	2 02	»	Ossi — — — »	9 06	8 53
6 51	2 18	»	Uj-Palota — — »	8 48	†7 40
7 05	2 30	»	Gyires — — — »	8 33	7 24
†7 19	†2 43	»	Vizes-Gyán — — »	†8 17	†7 13
7 26	2 50	»	Körösszeg — — »	8 11	7 07
7 37	3 00	»	Nagy-Harsány — — »	7 59	7 56
7 57	3 19	»	Szakál — — — »	7 48	6 —
8 14	3 35	»	Nagy-Tóti — — »	7 22	6 30
8 26	3 47	»	Komádi — — »	7 10	6 18
8 44	4 04	»	Iráz — — — »	6 52	5 59
9 17	4 32	»	Kót — — — »	6 38	5 45
9 42	5 01	»	Vésztő — — — »	6 13	5 20
10 25	5 41	»	Szeghalom — — »	5 44	4 32
10 41	5 56	»	Körösladány — — »	5 19	3 57
10 58	6 12	»	Kéthalom — — »	5 02	3 40
11 42	6 38	»	Dévaványa — — »	4 47	3 25
12 00	6 55	»	Ozedmajor — — »	4 17	2 55
12 23	7 18	érk.	Gyoma — — — ind	3 50	2 8

Székelyhid—Margitta—Szilágysomlyó.

Vv.	Sv.	Szv.	Oda. — Vissza.		Szv.	Szv.	Vv.
10 00	2 27	6 40	Ind.	Székelyhid — Érk.	6 52	1 37	5 51
10 22	2 48	7 01	»	Asszonyvásár — »	6 34	1 19	5 32
10 50	3 09	7 23	»	A. átkeresztur — »	6 13	12 58	5 10
11 04	3 22	7 35	»	Vedresábrány — »	5 56	12 41	4 47
11 15	3 32	7 45	»	Monos-Petri — »	5 46	12 31	4 36
12 08	3 57	8 04	»	Margitta — »	5 36	12 20	4 25
12 22	4 10	8 17	»	Felsőábrány — »	5 17	11 56	3 44
12 31	4 20	8 27	»	Széltalló — »	5 08	11 47	3 34
12 43	4 29	8 37	»	Szoldobágy — »	4 59	11 38	3 24
12 56	4 42	8 50	»	Bályok — »	4 47	11 26	3 11
11 13	5 01	9 12	»	Széplak — »	4 28	11 14	2 58
11 32	5 22	9 30	»	Márkaszék — »	4 09	10 49	2 31
1 43	5 32	9 42	»	Ipp-Zoványfürdő — »	4 00	10 40	2 21
2 07	5 51	9 59	»	Szilágynagyfalu — »	3 43	10 23	2 03
31	6 14	10 22	Érk.	Szilágysomlyó — Ind.	3 18	9 59	1 29

Nagyvárad—Érmihályfalva.

Vv.	Szv.	Szv.	Oda. — Vissza.		Szv.	Szv.	Vv.
7 18	12 18	4 25	ind.	Nagyvárad — — érk.	9 01	4 05	8 35
7 34	12 44	4 38	»	Biharpüspöki — — »	8 49	3 52	8 21
7 55	1 03	4 56	»	Bihar — — — »	8 29	3 33	8 01
8 22	1 26	5 19	»	Paptamási — — »	8 13	3 17	7 45
8 36	1 39	5 31	»	Gyapoly — — — »	7 53	2 56	7 25
8 56	1 53	5 45	»	Bihardiószeg — — »	7 40	2 42	6 59
9 09	2 05	5 56	»	Nagy-Kágya — — »	7 28	2 29	6 43
9 36	2 24	6 23	»	Székelyhid — — »	7 17	2 17	6 30
9 58	2 44	6 42	»	Érselind — — — »	6 51	1 50	6 03
10 14	2 58	7 55	»	Ér-Semlyén — — »	6 38	1 36	5 49
10 30	3 12	9 08	érk.	Ermihályfalva — — ind.	6 25	1 22	5 35

Püspökladány—Szeghalom.

Vv.	Vv.	Oda — Vissza		Szv.	Vv.	Vv.
7 00	1 55	ind.	Püspökladány — érk.	5 03	1 00	8 52
7 14	2 08	»	Álomzug — — »	4 52	12 46	8 38
7 25	2 18	»	Ürmöshát — — »	4 43	12 34	8 27
7 39	2 29	»	Hosszúhát — — »	4 33	12 21	8 11
7 54	2 39	»	Szerep — — — »	4 24	12 09	7 56
8 08	2 52	»	Biharudvari — — »	4 15	11 58	7 42
8 34	3 17	»	Biharnagybajom — »	4 06	11 43	7 25
8 46	3 27	»	Csillagtanya — — »	Jelzőn és Sárrétudvariban	11 23	6 59
9 03	3 42	»	Macskás — — — »		11 05	6 38
9 15	3 49	»	F.-gyarm. f.-ső ál. »		10 56	6 25
9 29	4 01	»	Füzesgyarmat — »		10 45	6 17
9 50	4 22	érk.	Szeghalom — — ind.		10 20	5 50

Az idő: középeurópai idő szerint. A vastag számok gyorsvonatot jelentenek. Az este 6^{00} órától reggeli 5^{59}-ig terjedő idő a percet aláhuzásával van jelezve. Gyr. = gyorsvonat. Szv. = személyvonat. Mv. = motorvonat. Vv. = vegyesvonat. Tvsz. = tehervonat személyszállitással. † — a vonat feltételesen megáll.

Első nagyváradi
kenyérgyár
Jókai-u. 17. sz. alatt.
Telefon: 949. Telefon: 949.

Tisztelettel értesitjük Nagyvárad város t. közönségét, hogy a vidéken sehol nem látható, óriási kiterjedésü, villanyerőre berendezett **Első nagyváradi**

kenyérgyár

gyártmányai a következő árak lett árusittatnak:

1 kg. fehér kenyér **36** f., félbarna **30** f., barna **25** f., tiszta rozs kenyér **28** fillér.

Az **első nagyváradi kenyérgyár** minden időben **friss, izletes** termékei a következő helyeken kaphatók:

Blau F. Sándor Bodega, Nagypiacztér.
Balázs Mártonné kereskedő, Sztaroveszky-u
Fellner József csemege-üzlet, Szarvas-sor.
Feuer Bertalan kereskedő, Fő-utcza.
Fülöp Lipótné kereskedő, Csengeri-utcza.
Grósz Izidor kereskedő, Körözs-utcza.
Grünvald Mórné és Társa kereskedő, Kolozsvári-utcza.
Jakobovits Adolf kereskedő, Kolozsvári-u.
Jenny Nándor kereskedő, Sztaroveczky-u.
Kohn Dávid kereskedő, Sánc-utca.
Kutassy Lajos kereskedő, Teleky-utca.
Klein Mór kereskedő, Kolozsvári-utca.
Klein József, Pál-utca.
Lebovits bodega Zöldfa-utca.
Petrovics Mihály kereskedő, Fő-utca.
Rosenthal Samu kereskedő, Kapucinus-u.
Róth Albert kereskedő, Kolozsvári-utca.
Stolcz Henrik kereskedő, Hattyu-utca
Silberstein Arnold kereskedő, Kert-utca.
Sch Lipót pékmester, Kert utca.
Vasszerstrom Arnold kereskedő, Bányasor.
Veisz Emánuel kereskedő, Szaniszló utca.
Vasvári Ferenc kereskedő, Széles-utca. Főlerakat.
Reich Sándor kereskedő, Szt.-János utca.

Uj üzlet! Uj üzlet!

Villamos és légszesz felszerelési vállalat

Benedek Ferencz

Sas passage. Telefon 946.

Raktáron tart villamos és légszesz fölszerelési alkatrészeket. **Olcsó fény** társulat kizárólagos képviselője. Elvállalok karban tartásokat légszesz villany házi csengőket és telefonokat. Költségvetésekkel dijmentesen szolgálok. Telefon hivásokra személyesen megjelenek.

Kiváló tisztelettel 46

Benedek Ferencz

Hirdetések
felvétetnek a kiadóhivatalban.

Erzsébet-Sósfürdő
BUDAPEST-KELENFÖLD.

Telefon 40—84. Villamos közlekedés.

A modern kor igényeinek megfelelőleg berendezve: gőzfütés, villamos világitás. Pontos és szolid kiszolgálás. — **Gyógyjavallatok** - Általános gyengeség, idegzsábák, izom- és ízületi csuz, köszvény, **székrekedés**, aranyér, alhasi vérbőség, máj és epeutak megbetegedése, főleg női bajoknál, minők: tisztulási rendellenességek, hüvely- és méhhurut, idült méhlob, hugyutak megbetegedéseinél, medenczebeli lobok után visszamaradt izzadmányok sterilitásnál. Ivókura és forró légfürdők, vibratiós massage, stb. T. c. vendégeinket kivánatra saját fogataink várják a vonatnál. Állandó orvosi felügyelet. A gyógyhelyre vonatkozó bővebb felvilogositással szolgál a **fürdőigazgatóság**, amely egyszersmind a **Budai Királyi Keserüviz** az elismert legjobb hashajtóviz szállitását is eszközli.

Még csak néhány nap pig.

Huzás már 1910 évi junius 30-án.

Ezen magyar királyi

jótékonycélu államsorsjáték

főnyereménye 150,000 korona készpénzben.

Az összes nyeremények összege 365000 kor. készpénzben.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

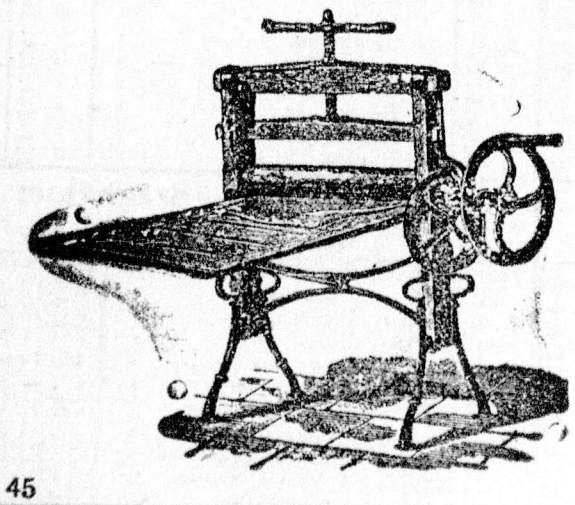
Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota) valamennyi posta-, adó-, vám és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytőzsdében és váltóüzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

203

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése
NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut.

Kézi hajtásu „Jégkészitő-gép“
állandó müködésben. Megtekinthető az üzletben.

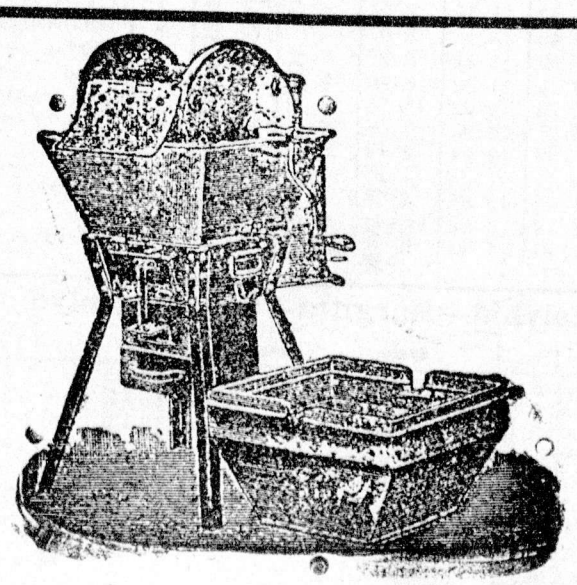
45

Jégszekrények legujabb szerkezettel.

FAGYLALT-GÉPEK.
Kerti vasbutorok.
GUMMI CSÖVEK.

John-féle mosó- mángorló- és facsaró-gépek.

Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

A mult év szomoru tapasztalatai mindenkit meggyőzbettek arról, mily fontos dolog a szőlőbetegségek ellen idejében és kellő módon védekezni. A szőlő peronoszpórája ellen a dr. Aschenbrandt-féle

bordói por

a legbiztosabb és legtartósabb hatásu szer.

Különösen jól jártak azok, akik a nagymértékben mutatkozó fürt-peronoszpóra ellen a tudományos vizsgálatokból meritett s idejében közzétett tapasztalatok szerint a permetezést a dr. Aschenbrandt-féle

rézkénporral

való pyrozással egészitik ki.

Azért ne mulassza el senki, hogy ezentul szőlőjét idejében és legalább kétszer dr. Aschenbrandt-féle rézkénporral befujtassa.

A rézkénpor amellett a LISZTHARMATNAK egyetlen feltétlenül biztos ellenszere Nemcsak megóvja a bog ókat az infekciótól, hanem a megtámadott fürtöket meg is gyógyitja.

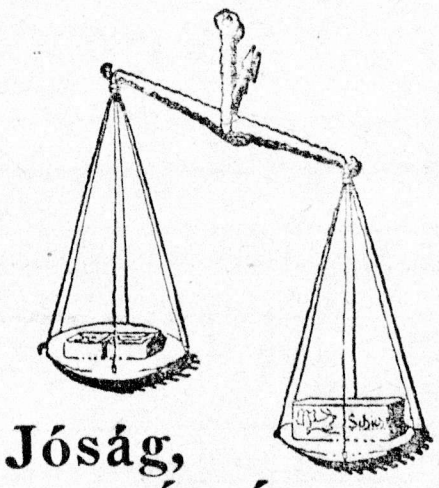
Az Aschenbrandt-féle porok árai
loco Budapest raktár:

a bordói poré	
50 kg.-os zsákokban, kg.-kint — — —	62 fillér
10 és 5 kg.-os zsákokban, kg.-kint — —	66 „
2 kg.-os dobozokban, kg.-kint — — —	67 „
a rézkénporé	
50 kg.-os zsákokban, kg.-kint — — —	45 fillér
10 és 5 kg.-os zsákokban, kg.-kint — —	49 „
2 kg.-os dobozokban, kg.-kint — — —	50 „

Ismertető füzeteket, ha ználati utasitásokat küld és a rendelések pontos teljesitéséért szavatol a

magyar mezőgazdák szövetkezete
Budapest, V. ker. Alkotmány-utca 31. szám.

A por ezenkivül kapható és megrendelhető: **Andrényi Károly** fiainál Nagyvárad. **Janki Antal** utódjánál Nagyvárad. **Pontelli Emilnél** Biharpüspöki. **Klein és Grünfeldnél** Élesd. **Erdey Istvánnál** Belényes.

Jóság, ár és súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht szarvas szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lágyságában és olcsóságában.

Hirdetmény.

Nagyvárad város jéggyára az uj sertés vásártéren, Ősi mellett folyó évi julius hó 1. napján üzemét megkezdi.

Elad és házhoz is szállit teljesen átlátszó levegő mentes, kristály tiszta táblás jeget nagyban és kicsinyben. Elfogad rendeléseket nagyobb mennyiségü jég szállitására helybeli és vidéki ipar telepek és községek céljaira.

A jég eladási árai a következők:

1.	1 tábla kristály jég: (125 kg:) a gyárban átadva	26 fill.
2.	8 tábla, vagyis 1 métermázsa kristályjég a gyárban átvéve .	2 00 kor.
3.	1 tábla kristályjég, házhoz szállitva	35 fill.
4.	1/2 tábla jég házhoz szállitva	18 fill,
5.	Havi bérlet napi egész tábla jégre	10.— kor
6.	Havibérlet napi fél tábla jégre	5 20 kor

1 métermázsánál nagyobb szállitmányokra külön egyezmény.

Rendeléseket levélken a városi mérnöki hivatal vesz fel. — A szóbeli megrendeléseket árszabás szerint a gyárban Szücs főgépész, vagy a mérnöki hivatalban Örömy Gyula épitőmester veszi fel.

Napi 1 métermázsánál nagyobb szállitmányokra, vagy vidéki nagyobb megrendelésekre a városi főmérnök ad felvilágositást.

Nagyvárad, 1910. junius 20.

Kőszeghy József,
v. főmérnök.

Meghivó.

A Leszámitoló és Jelzálogbank Részvényn társaság Nagyváradon 1910. évi julius hó 11 ik napján d u. 4 órakor a saját társasági házában

rendkivüli közgyülést

tart, melyre a részvényeseket meghivjuk.

Tárgysorozat.

1. Az igazgatóság javaslata társasági elnöki állás szervez se s az alapszabályoknak ennek megfelelő kiegészitése iránt
2. A társasági elnök megválasztása.
3. Az igazgatóság javaslata a felügyelő bizottság kiegészitése iránt.

Nagyvárad, 1910. junius 23.

POLOSKÁT

és azok petéit

egyedül a szabadalmazott **Mattenie** gázfejlesztő módszer alapján lehet teljesen és alaposan kiirtani, melyért 1 évi felelősséget vállalok, meghivásra **azonnal** bárhol személyesen megjelenek.

250

DÁVID BERNÁT szobafestő, Szt. János-utca 28. sz. Telefon szám 924.

Biztos, gyors, ártalmatlan hatásos szépitőszer egyedül

a Lédig-féle alabastrom arc créme

1 tégely 1 korona, alabastrom szappan 1 drb 80 fillér. Kiválóan alkalmas szeplő, májfolt és arcfehéritésre.

o o Egyedüli raktár a készitőnél o o

LÉDIG ÁRPÁD arany kereszt gyógyszertára,

Nagyvárad, Szt. László-tér (Városháza mellett.)

216

Tisztelettel értesitem a Főtisztelendő papságot, és a n. é. közönséget, hogy a mai napon **SZLANÁR JÁNOS iparmüvész üvegfestőt társul vettem** és eddig **templom, oltár és iconástá festészetemet üvegfestészettel és diszüvegezéssel kibővitettem.**

Tehát készitek müvészi kivitelü üvegfestészeti munkákat, diszüvegezéseket és üveg maratásokat a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelig.

Főtörekvésem, hogy müvészeti munkáimmal ugy a Főtisztelendő papság, valamint a t. közönség nagyrabecsült bizalmát és lismerését kiérdemeljem és részemre fentartsam

Magam a Főtisztelendő papság és a t. közönség szives figyelmébe és jó indulatába ajánlva vagyok tisztelettel

Klinge Antal,

templom, üvegfestő és diszüvegező.

Nagyvárad, Szent János-utca 11.

Vázlatokat és költségvetéseket dijtalanul készitek. Levélbeli megkeresésre személyesen megjelenek.

247

Nagyváradi Kozmetikai Gyógyintézet

Fogorvosi és gyógyfogtechnikai ambulatorium

RÁKÓCZY-UT 5. SZ. = Telefon 752.

Orvostudományi alapon való kezelése az ember külsejeivel. Arc és szépség ápolás. Pattanásos, szemölcsös, szeplős, májfoltos stb. arcoknak gyógyitása s ezen szépséghibák elmulasztása. Az elcsufitó arcszőrök gyökeres eltávolitása. Hajhullás kezelése. **Villanyos vibrátiós arc és fejmassage, villamos kékfény. Röntgen- és paraffin kezelések.** Az intézet a legmodernebb gépekkel van felszerelve.

Fájós fogak gyógyitása,

fájdalomnélküli foghuzások, porcellán-, arany- stb. plombák, csapos fogak, arany fogkoronák, lemeznélküli singfogsorok stb.

Rendelés 9—5-ig.

Az összes kitünő hatásu, de ártalmatlan kozmetikus gyógyszerek az intézetben beszerezhetők. Discrét postai szállitás utján is.

Dr. Halász Andor. 170

Villamos és müszaki felszerelési vállalat.

NAGYVÁRAD, RAKOCZY-UT 5. **Telefon és interurbán 914.**

A Magyar Siemens Schuckert Müvek képviselete ■ Tantallámpák gyári raktára.

Elektro és gépészmérnöki iroda.

Elvállal mindennemü villamvilágitási és erőátviteli munkálatokat, ivlámpák kezelését, szénpálcák szállitását. Telefon, Telegraf és villámháritó berendezéseket.

Raktáron tart modern és izléses villamos csillárokat izzólámpákat fütő- és főzőkészülékeket, motorokat és szellőztetőket.

Szabadalmak kidolgozása és értékesitése.

Ertsey Zoltán
keresk. vezető.

Reichel Henrik
gépész és elektro mérnök.

87

Van szerencsém a nagyérdemü közönség szives tudomására hozni, hogy a **Rákóczi-uti Orsolya-zárda alatt** uj

üveg, porcellán és konyhafelszerelési, kinai-ezüst, alpakka-áru és lámpa-raktárt nyitottam.

Mely árukat óriási választékban s igen előnyös áron bocsájtom a n. é. közönség rendelkezésére.

Elvállalok e szakmába vagó épületüvegezéstésképkeretezést. Kész ablakokban nagy raktárt tartok.

A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérem. Tisztelettel

Hant Jenőné.

Villamos világitási és motorberendezések.

Szelízők
Villamháritók
Csengők
Jelző-órák
Wolfram-égők

Ismeri már a Dura-elemet??

és mindennemü electrotechnikai cikkek legmérsékeltebb áron beszerezhetők

STERN ADOLF

electrotechnikai vállalat, **Nagyvárad, Bémert-tér 3. Telefon 556.**

257

Uj mehanikai és gépjavitó mühely.

Tisztelettel tudatom, hogy a mai kor igényeinek megfelelő gépjavitómühelyt nyitottam. Elvállalok minden rendszerü irógépek, kerékpárok, varrógépek olcsó és pontas javitását jótállás mellett, továbbá villanyos házicsengők, telephon és villámháritók, stabil gőzgépek, gazdasági és minden más gyári gépek javitását és szerelését, vas és érez eszterga munkákat. Locomobil henger furásokat és uj dugattyukat és gyürüket. Gőzkazánok befalaztatását legujabb rendszer szerint és kőszénbánya kutatásnál talaj próbafurásokat saját szárazrendszerü furószerkezetemet. Kiváló tisztelettel

Lollok Gyula,
32 mehanikus és géplakatos.

BEÖTHY ÖDÖN és ARANY JÁNOS-U. sarok.

Kertmegnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a NEMZETI SZÁLLODA árnyas kerthelyiségét

ünnepélyesen megnyitottam

egy elsőrendü cigányzenekar közremüdésével. Minden este változatos müsoru **mozgófénykép előadás.** Egyben felhivom a t. közönség figyelmét tisztán kezelt **saját termésü boraimra** és kitünő magyar konyhámra.

Társas ebédek és vacsorák a legfigyelmesebb kiszolgálás mellett polgári árakban. Abonensek étlap szerint előnyösen megállapitott árban lesznek kiszolgálva.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

KECSKEMÉTHY ISTVÁN,
vendéglős, a Nemzeti szálloda, étterem és kávéház bérlője.

48

Nagyvárad város

VILLAMOS MÜVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javitott **dr. Just-féle**

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben **75** százalék **megtakarítást** mutat fel. 40 gyertyás Wolfram lámpa *darabja 3.60 kor.* 100 gyertyásé *5 kor. 50 fill.*

Sima izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Mindennemü *izzólámpa különlegességek*, fényképész-lámpák ugyancsak **legolcsóbb áron kaphatók.**

Csillárok,

ivlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók s a villamos telepen külön e célra épitett nagy

csillár-raktárunkat

megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

½ lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

villamos világitás

Elvállaljuk

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővitését, átalakitását, javitását, ivlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállitását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerelő telefonja 55. sz.

81

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Szent László-nyomda részvénytársaság, Nagyváradon,